

**Міністерство освіти і науки України
Соціологічна асоціація України
Рівненська обласна рада**

**Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський державний гуманітарний університет
Національний університет водного господарства та природокористування
Хмельницький національний університет
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»**

**Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна (Республіка Білорусь)
Брестський державний технічний університет (Республіка Білорусь)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Гірничо-металургійна академія імені С. Стасиця в Кракові (Республіка Польща)**

**Рівненське територіальне відділення Соціологічної асоціації України
Громадська організація «Всеукраїнська екологічна ліга»
Рівненський відділ Українського географічного товариства
Громадська організація «Сталий розвиток – майбутнє»
Громадська організація «Регіональний центр екологічної освіти та інформації»**

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

**Збірник матеріалів
І Міжнародної науково-практичної конференції
(електронне видання)**

Рівне - 11 червня 2021 року

Рівне -2021

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Sociological Association of Ukraine**

**Rivne Regional Council
Rivne Regional State Administration**

**Rivne State University of Humanities
National University of Water and Environmental Engineering
Khmelnytskyi National University
PHEE «Vinnytsia Academy of Continuing Education»**

**Brest State A. S. Pushkin University (Republic of Belarus)
Brest State Technical University (Republic of Belarus)
University of Rzeszów (Republic of Poland)
AGH University of Science and Technology in Krakow (Republic of Poland)**

**Rivne territorial branch of Sociological Association of Ukraine
Non-Governmental Organization «All-Ukrainian Ecological League»
Rivne Department of Ukrainian Geographical Society
Non-Governmental Organization «Rivne Agency for Sustainable Development»
Non-Governmental Organization «Sustainable Development – the Future»
Non-Governmental Organization
«Regional Center for Ecological Education and Information»**

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIETY: CONCEPTUAL AND PRACTICAL ASPECTS

Abstracts of I International scientific-practical conference

(electronic edition)

June 11, 2021

Rivne -2021

УДК 330.34: 316.4(082)

*Надруковано за ухвалою вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 06 від 30 червня 2021 р.).*

Редакційна колегія:

Постоловський Р.М., професор, ректор РДГУ, голова редакційної колегії;
Дейнега О. В., д.е.н., професор,
Сокурянська Л. Г., д.соціол.н., професор;
Лико Д. В., д.с.-г.н., професор;
Кириленко О. М., д.соціол.н., професор;
Юськів Б.М. д. політ. н., професор
Троян С. С., д.і.н., професор;
Портухай О. І., к.с.-г.н., професор.

Сталий розвиток суспільства: концептуальні та практичні аспекти: збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції. Рівненський державний гуманітарний університет спільно з Рівненською обласною радою. 11 червня 2021 року (електронне видання). Рівне, 2021. 386 с.

Збірник містить тези виступів учасників I Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток суспільства: концептуальні та практичні аспекти», в яких представлено аналіз теоретичних, концептуальних та практичних зasad реалізації політики ООН зі сталого розвитку, а також основ міжнародного співробітництва щодо реалізації стратегій сталого розвитку, особливостей реалізації цілей сталого розвитку ООН в українському суспільстві, форм співпраці органів державної влади, науки, освіти, бізнесу, інститутів громадянського суспільства та ЗМІ у сфері реалізації цілей сталого розвитку та використання наукових підходів у процесах імплементації цілей сталого розвитку для вирішення соціальних, економічних, екологічних, демографічних проблем регіонів та територіальних громад України. Матеріали подано в авторській редакції.

Для науковців, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться науками про суспільство та збереження природного середовища.

УДК 330.34: 316.4(082)

©Рівненський державний гуманітарний університет

©Кафедра кафедри екології, географії та туризму, 2021

©Автори тез доповідей, 2021

З М И С Т

РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН НА МІЖНАРОДНОМУ, НА ЦІОНАЛЬНОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНЯХ	
Воронцов С. Б., Бурбела Т. М. <i>ПРО СУЧАСНИЙ СТАН ТА ФОРМУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	9
Мелков Ю. А. <i>УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ОБЩЕСТВА: МЕЖДУ ЛОЗУНГАМИ И ПРАКТИКОЙ</i>	15
Ємельянова Ю. П. <i>ПОНЯТТЯ «СТАЛИЙ РОЗВИТОК» І «КОЕВОЛЮЦІЯ» ЯК СКЛАДОВІ НАУКОМІСТКОГО ДИСКУРСУ ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ЛЮДСТВА.</i>	20
Книш І. В. <i>СТАЛИЙ РОЗВИТОК : ГАБІТУАЛЬНІ МЕТАМОРФОЗИ</i>	25
Ярошенк В. М. <i>СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЧЕРЕЗ СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ</i>	30
Ковбатюк М. В., Шевчук В. О. <i>«ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА» ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД</i>	36
Андрейко І. С. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ЦЛЕЙ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ ПІД ЧАС COVID-19 В УКРАЇНІ</i>	41
Сяська О. В. <i>ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	45
Бова А. А. <i>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У 2020 РОЦІ</i>	50
Князєва О. В. <i>ДОВІРА ЯК ІНДИКАТОР ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	56
Кузьмук О. М. <i>ДОВІРА ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ</i>	59
Пришляк С. П. <i>ДОСЯГНЕННЯ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	65
Кумачова А.С. <i>ТРЕНДИ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА</i>	70
Мельников О. В., Назарук М. М., Ратушняк Ю. В. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ГОСПОДАРЮВАННЯ</i>	74
Повна С. В. <i>СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ТА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	81

Бородіна О. А. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД	87
Лесняк В. Ю. ФУНКЦІОNUВАННЯ РАД СУСПІЛЬНОЇ КОРИСТІ ЯК ПЛАТФОРМ ПОБУДОВИ ПАРТНЕРСТВА ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ В СУЧASNІЙ ПОЛЬЩІ	93
Павлов К. В. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ БЕЛОРУССКОЙ ЭКОНОМИКИ В УСЛОВИЯХ НОВЫХ ПАТОЛОГИЧЕСКИХ ВЫЗОВОВ И ПРОЦЕССОВ ЦИФРОВИЗАЦИИ	98
Швець Н. В. СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: АНАЛІЗ ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ	101
Погребняк Л. О. ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПИ З УПРАВЛІННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯМ МІСТ	106
Данієлян Л. В. НАДАННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОЛОВНИМ СОЦІОЛОГІЧНИМ ПРОБЛЕМАМ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ЗАДЛЯ ПІДТРИМАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	112
Падалка Г.М. СОЦІОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОВЕДЕННЯ МІСЦЕВИХ РЕФЕРЕНДУМІВ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	117
Сидорович А. А. РОЛЬ МИГРАЦИИ В ДИНАМИКЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОГО ПОТЕНЦІАЛА РЕГІОНОВ БЕЛАРУСІ ЗА МЕЖПЕРЕПИСНЫЕ ПЕРИОДЫ 1989–2019 ГГ.	123
Хорольський В. П., Квітка Т. В. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕлювання та ЦИФРОВИЙ МОНІТОРИНГ ТЕРИТОРІЙ з ТЕХНОГЕННИМ ТИСКОМ для їХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	130
Пелех О. Б. НОВІ ПІДХОДИ до ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	138
Шкляр В. В., Сирих Ю. В. ІНВЕСТУВАННЯ як СПОСІБ досягнення ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ на СВІТОВИХ РИНКАХ	143
Дробот О. І., Олійник Г. Б. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ об'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ до 2030 року	149
Атяшева А. Ю. ПОДАТКОВА ЗВІТНОСТЬ як ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОЗОРОГО ОПОДАТКУВАННЯ та ФАКТОР СТАЛОГО ЕКОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	152
Яремко О. П. ПИТАННЯ щодо ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ У СКЛАДІ ДЕРЖАВНОГО ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	156
Кириленко, О. М. ЦІННІСІ ТА НАУКОВІ ОСНОВИ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	161
Зінченко В. В. ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ та СУСПІЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ у КОНТЕКСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ та ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ в РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТИЙКОГО РОЗВИТКУ	168

РОЗДІЛ 2	
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	
Грязних Є. Д. <i>ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	175
Романькова О. М., Назарова Л. В. <i>АНАЛІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ</i>	181
Мединська Т.І. <i>ВПЛИВ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН ТА ЇХ РЕГІОНІВ НА ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА</i>	184
Абрамова И. В. <i>РАЗВИТИЕ «ЗЕЛЕНОЙ» ЭКОНОМИКИ В БРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ</i>	189
Білотіл В. Ю. <i>ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАПРЯМІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЗЕЛЕНОГО БУДІВництва</i>	197
Панфілов О. Ю., Требін М. П. <i>ДЕФІЦІТ РЕСУРСІВ ПРИСНОЇ ВОДИ ПЛАНЕТИ ЯК ДЕСТРУКТИВНИЙ ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТІ</i>	205
Полюхович А. Н., Маметвельєва О. Н. <i>ПРОЕКТ ЭКОТУРИСТИЧЕСКОГО КАРКАСА ДЛЯ ГОРОДА ИВАЦЕВИЧИ</i>	210
Тельний М. А. <i>ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ</i>	214
Велесик Т. А. <i>ПРОБЛЕМИ АГРОПРОМISЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	220
Кримець Г. В., Малькевич Є. К., Мельничук О. В. <i>ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ ВИКІДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ</i>	227
Кірін Р. С. <i>ЕКОЛОГО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВУГІЛЬНИХ МОНОМІСТ В УМОВАХ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ТРАСФОРМАЦІЇ</i>	231
Тарасевич О. В., Градобоєва Є. С. <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОЛІПШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ МІСТ ДОНБАСУ ЯК КЛЮЧОВОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ</i>	236
Кофанова О. В., Кофанов О. є. <i>ПІДБІР КОМПОНЕНТІВ СУМІШЕВИХ БІОПАЛИВ НА ОСНОВІ БАГАТОПАРАМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ РАМКОВИХ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	242
Трегуб О. А. <i>ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТАЛОГО ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РОСЛИН</i>	243
Киризюк С. В. <i>РИЗИКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ GREEN DEAL ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ</i>	252

Молчан Ю. М., Донцова Т. А. <i>ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ СТІЧНИХ ВОД ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПОДОЛАННЯ ВОДНОЇ НЕСТАЧІ</i>	258
Лисиця А. В. <i>ПОШУК НОВИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДЕЗІНФЕКЦІЇ ПРИ ОРГАНІЧНОМУ ВИРОБНИЦТВІ</i>	263
Гриб Й. В., Михальчук М. А., Войтишина Д. Й. <i>ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА МЕЖІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОСИСТЕМ РІЧКОВИХ БАСЕЙНІВ</i>	269
Ляшенко В. І., Толмачова Г. Ф. <i>ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОНБАСУ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ</i>	273
Волинчук Ю. В. Оксенюк К. І. <i>ПРОБЛЕМАТИКА ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТУ І ЛОГІСТИКИ</i>	280
Ковбатюк Г. О. <i>ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	284
Бабікова К.О. <i>ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ</i>	289

РОЗДІЛ 3.	
СОЦІАЛЬНІ, ДЕМОГРАФІЧНІ, ГЕНДЕРНІ ТА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	
Черненко С. М. <i>СОЦІАЛЬНІ ПРИОРИТЕТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	293
Лико Д. В., Мартинюк В. О., Лико С. М., Портухай О. І., Зубкович І. В. <i>ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОБЛЕМИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	298
Позняк О. В. <i>ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛЬНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІВ</i>	306
Юськів Б. М. <i>ЦЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ І МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19</i>	310
Москвіна О. Д. <i>АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ І ДИНАМІКИ ДОХОДУ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ</i>	321
Безтелесна Л. І., Пляшко О. С. <i>ОЦІНЮВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ХАРЧУВАННЯМ ТА ЗДОРОВ'ЯМ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ</i>	327
Луценко О. Г., Бондаренко Н. Ю., Слєпакурова І. В. <i>ВПЛИВ ТЮТЮНОПАЛІННЯ НА ПРОЯВИ АГРЕСІЇ У ПІДЛІТКІВ</i>	334

Малахівська І. В. <i>ДОСЛДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ «ЗЛОЧИННА ОСОБИСТІСТЬ» В КОНТЕКСТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	339
Пономаренко Я. С. <i>ОБМАН ЯК НЕГАТИВНИЙ ФАКТОР ВПЛИВУ НА ВЕКТОР РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ</i>	345
Антонюк В. П. <i>РОЗВИТОК ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ</i>	350
Литовченко О. В. <i>СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ</i>	355
Аніщенко О. В. <i>ПАРТНЕРСТВО В ОСВІТІ ДОРОСЛИХ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	360
Грицай Н. Б. <i>ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ В 11 КЛАСІ</i>	366
Юдіна С. П., Рябич Н. І. <i>ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАД В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	370
Письменний В. В. <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	376
Глушкова Д. В. <i>ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	380
Резолюція конференції	385

ФУНКЦІОNUВАННЯ РАД СУСПІЛЬНОЇ КОРИСТІ ЯК ПЛАТФОРМ ПОБУДОВИ ПАРТНЕРСТВА ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ В СУЧASNІЙ ПОЛЬЩІ

Лесняк Віталій Юрійович
кандидат політичних наук, доцент
доцент кафедри політології та соціології
Рівненського державного гуманітарного університету

Termін «*сталий розвиток*» є офіційним українським відповідником англійського терміну «*sustainable development*», дослівний переклад якого також може набути форму «*життєздатного розвитку*» чи «*самопідтримуваного розвитку*». У польській інтерпретації цей термін прийнято тлумачити як «*zrównoważony rozwój*» — «*зрівноважений*» або ж «*збалансований розвиток*».

Концепція «сталого розвитку» з'явилася в результаті об'єднання економічної, соціальної і екологічної складових та містить вимоги до захисту довкілля, соціальної справедливості, відсутності расової, гендерної, національної дискримінації, спрямована на підвищення рівня життя та освіченості населення, подолання голоду, нерівності та бідності у світі.

Важливим питанням у реалізації концепції сталого розвитку стало виявлення її вимірюваних індикаторів. У цьому напрямку систематично працюють міжнародні експерти та науковці. Подібні індикатори пов'язують вищевказані три складові і відображають як екологічні, економічні, так і соціальні аспекти.

Власне, згідно з показниками реалізації цілей сталого розвитку у 2020 році¹, Польща знаходиться на 23 місці з індексом 78,10², натомість Україна

¹Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://sdgindex.org/reports/sustainable-development-report-2020/>

² Poland Indicators. Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/POL/indicators>

знаходиться на 47 позиції з індексом 74,24³. Поряд з Польщею на 22 місці знаходиться Іспанія з показником 78,11 та Латвія (24 місце, 77,73). Поряд з Україною знаходяться Еквадор (46 місце, 74,26) та Китай (48 місце, 73,89). Польща, посідаючи 23 місце, випереджає багато розвинених країн (наприклад, Італію з 30-им місцем чи США – з 31-им). Це досягається завдяки системній роботі щодо досягнення цілей сталого розвитку на рівні багатьох регіонів та громад. Аналізуючи подібно до дослідження про реалізацію 100-єю іспанських міст 17 цілей сталого розвитку⁴ результати польського дослідження «Рейтинг польських столиць міст 2021 Аркадіс»⁵ щодо успішності досягнення 50-ма найбільшими містами Польщі загальних цілей сталого розвитку у сфері економіки, суспільства і середовища, можна припустити, що загальні досягнення Польщі пов’язані з налагодженням впровадженої у 1998 році успішної адміністративно-територіальної реформи, що забезпечила функціонування з 1 січня 1999 року традиційного, трьохланкового поділу на гміни, повіти і воєводства; та передбачила функціонування широкої мережі центральних та територіальних державних інститутів та органів місцевого самоврядування, які й забезпечують стабільний розвиток на рівні держави в цілому.

Забезпечення ефективної взаємодії влади з громадськістю є одним із ключових пріоритетів діяльності державного апарату та органів місцевого самоврядування. Саме тому злагоджені принципи двосторонньої співпраці між владними органами та громадськими організаціями повинні будуватись на основі успішної адміністративної практики розвинених європейських держав.

Згідно із Законом Польської Республіки від 24 квітня 2003 року про суспільно корисну діяльність та волонтерства⁶, співпраця між органами

³ Ukraine Indicators. Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/UKR/indicators>

⁴ Informe “Los Objetivos de Desarrollo Sostenible en 100 ciudades españolas 2020” [Electronic resource]. — Mode of access: <https://spanish-cities.sdgindex.org/>

⁵ Ranking polskich miast zrównoważonych 2021 Arcadis [Electronic resource]. — Mode of access: https://samorzad.pap.pl/sites/default/files/2021-05/RPMZ%20202021_RAPORT.pdf

⁶ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U.2016. Nr 239 z późn. zm.) [Electronic resource]. — Mode of access : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=wdu20030960873>

територіального самоврядування та неурядовими організаціями відбувається на основі (ст. 5): делегування неурядовим організаціям реалізації публічних завдань; взаємного інформування про заплановані напрямки діяльності; консультування з неурядовими організаціями в сферах, які стосуються їхньої статутної діяльності; консультування з приводу проектів нормативних актів; створення спільних органів дорадчого та ініціативного характеру; укладення договорів про виконання місцевих ініціатив; договорів про партнерство в рамках політики розвитку.

Однією з форм інституційної співпраці влади та громадянського суспільства є створення спільних допоміжних консультаційних органів, що складаються з представників неурядового сектора та публічної адміністрації. Відповідно до ст. 5 абз. 2 п. 2 Закону про суспільно корисну діяльність та волонтерство, особливим видом такої співпраці є воєводські, повітові та гмінні ради діяльності суспільної користі⁷. Okрім вказаних рад також передбачене функціонування відповідних рад діяльності суспільної користі при урядовій адміністрації. У такий спосіб ради діяльності суспільної користі як консультативні інституції створюються як на рівні місцевого самоврядування, так і на рівні органів державної влади.

Ради суспільної користі мають за мету брати участь у створенні органами самоврядної влади актів місцевого права та бути дискусійним майданчиком при плануванні сталого розвитку регіону, визначені локальної публічної політики, напрямків розвитку місцевої громади. Закон про суспільно корисну діяльність та волонтерство передбачає реалізацію радами діяльності суспільної користі таких функцій: висловлення рекомендаційних висновків в справах щодо функціонування громадських організацій, зокрема при виробленні програм співпраці між органами влади та неурядовими організаціями; висловлення висновків стосовно проектів актів місцевого права щодо сфер публічних завдань, визначених у ст. 4; надання допомоги або виголошення висновків у конфліктних

⁷ Blicharz J. Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Ustawa o spółdzielniach socjalnych / Jolanta Blicharz. – Warszawa: LEX Wolters Kluwer business, 2012. – S. 212.

ситуаціях між органами публічної адміністрації та неурядовими організаціями; висловлення висновків в справах, що стосуються публічних завдань та адресування виконання цих завдань громадським організаціям; висловлення висновків щодо проектів стратегії розвитку відповідних структур територіального самоврядування. Додатково воєводські ради виконують також функцію організації виборів представників неурядових організацій до складу моніторингового комітету відповідно до ст.14 Закону від 11 липня 2014 про засади реалізації політики фінансової згуртованості в фінансовій перспективі 2014-2020⁸.

Однак для аналізу діяльності воєводських, повітових та гмінних рад суспільної користі розуміння одного лише Закону є недостатнім. Адже їхнє функціонування тісно пов'язане з рівнем культури співпраці, партнерським досвідом та взаємною довірою між владою та конкретною локальною спільнотою. Оскільки скликання воєводських, повітових та гмінних рад діяльності суспільної користі не є обов'язковим⁹, це може лише вказувати на їх допоміжний, дорадчо-консультативний характер, що залежить насамперед від рівня політичної культури представників органів місцевого самоврядування та громадськості. Проте, не зважаючи на дорадчий характер діяльності територіальних рад суспільної користі, вони ефективно функціонують на рівні більшості структур місцевого самоврядування, хоча її ініціатива щодо активізації їхньої діяльності залежить насамперед від волі представників влади.

Таким чином, планування сталого розвитку регіону, повіту чи місцевої громади не можливе без залучення представників впливового третього сектору. Саме тому ради суспільної користі є тією платформою, яка забезпечує партнерство органів публічної влади з громадським сектором для обговорення,

⁸ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.) [Electronic resource]. — Mode of access : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20160000217>.

⁹ Kosowski J. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi / J. Kosowski. — Warszawa : Wolters Kluwer Polska. — 2012. — S.160.

планування, реалізації сталого розвитку на рівні відповідних територіальних утворень.

Blicharz J. Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Ustawa o spółdzielniach socjalnych / Jolanta Blicharz. – Warszawa: LEX Wolters Kluwer business, 2012. – 487 s.

Informe “Los Objetivos de Desarrollo Sostenible en 100 ciudades españolas 2020” [Electronic resource]. — Mode of access: <https://spanish-cities.sdgindex.org/>

Kosowski J. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi / J. Kosowski. — Warszawa : Wolters Kluwer Polska. — 2012. — 222 s.

Poland Indicators. Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/POL/indicators>

Ranking polskich miast zrównoważonych 2021 Arcadis [Electronic resource]. — Mode of access: https://samorzad.pap.pl/sites/default/files/2021-05/RPMZ%202021_RAPORT.pdf

Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://sdgindex.org/reports/sustainable-development-report-2020/>

Ukraine Indicators. Sustainable Development Report 2020 [Electronic resource]. — Mode of access: <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/UKR/indicators>

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz.U.2016. Nr 239 z późn. zm.) [Electronic resource]. — Mode of access : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=wdu20030960873>

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146, z późn. zm.) [Electronic resource]. — Mode of access : <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20160000217>

РЕЗОЛЮЦІЯ

**I Міжнародної науково-практичної конференції
«Сталий розвиток суспільства:
концептуальні та практичні аспекти»
(11 червня 2021 року, м. Рівне, Україна)**

Беручи до уваги, що реалізація Цілей в області сталого розвитку є надзвичайно актуальну для розвитку всіх країн світу та України і передбачає реалізацію принципів збалансованого розвитку соціальної та екологічної систем
учасники конференції пропонують:

1. Створити Всеукраїнську асоціацію досліджень сталого розвитку з метою співпраці науковців та експертів з органами державної влади та місцевого самоврядування, політичними партіями, громадськими організаціями, закладами освіти та культури, ЗМІ груп щодо реалізації Цілей сталого розвитку ООН в Україні;
2. Підтримати процеси подальшої імплементації Цілей сталого розвитку у нормативно-правові документи і програми розвитку українського суспільства на національному та місцевому рівнях, інтеграцію цілей та принципів сталого розвитку в стратегічне планування та управління територіальними громадами;
3. Підтримати проекти розвитку зеленої (циркулярної) економіки;
4. Підтримати введення дисциплін з вивчення проблем сталого розвитку в навчальні програми освітніх закладів всіх рівнів з метою по формуванню компетентностей зі сталого розвитку;
5. Підтримати включення заходів по формуванню культури сталого розвитку у програми виховання дітей та молоді;
6. Підтримати розвиток пропаганди та соціальної реклами з питань сталого розвитку у всіх засобах масової інформації;
7. Підтримати популяризацію Глобальних фестивалів ООН щодо дій по реалізації Цілей сталого розвитку та Міжнародного дня дій зі сталого розвитку 25 вересня;
8. Підтримати проведення Українського Фестивалю проектів зі сталого розвитку;
9. Підтримати всі форми співпраці в області сталого розвитку на міжнародному, національному та субнаціональному рівнях.

Resolution

I International Scientific and Practical Conference "Sustainable development of society: Conceptual and practical aspects " (June 11, 2021, Rivne, Ukraine)

Taking into account that the implementation of sustainable development goals is extremely relevant to the development of all countries of the world and Ukraine and provides for the implementation of the principles of balanced development.

social and environmental systems

Conference participants offer:

1. To create a All-Ukrainian Association of Sustainable Development Studies in order to cooperate scientists and experts with state authorities and local self-government, political parties, public organizations, educational institutions and culture, media groups on the implementation of the objectives of sustainable development of the UN in Ukraine;
2. Support the processes to further implement the goals of sustainable development into regulatory documents and development programs of Ukrainian society at the national and local levels, the integration of the goals and principles of sustainable development in strategic planning and management of territorial communities;
3. Support the development projects of the green (circular) economy;
4. Support the introduction of disciplines to study the problems of sustainable development into educational institutions of educational institutions of all levels in order to form competencies on sustainable development;
5. Support the inclusion of activities for the formation of a sustainable development culture in the education of children and young people;
6. Support the development of propaganda and social advertising on sustainable development in all media;
7. Support the popularization of the UN global festivals on actions to implement sustainable development goals and the International Day for Sustainable Development on September 25;
8. Support the Ukrainian festival of projects on sustainable development;
9. Support all forms of cooperation in the field of sustainable development at the international, national and subnational levels.